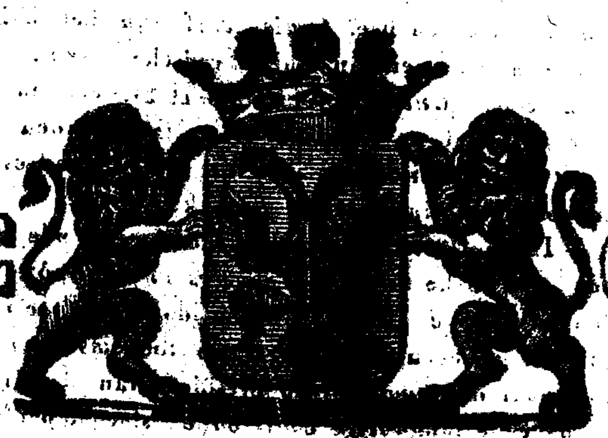
A° 184.

N°. 8.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaturdag en Zondag, is ƒ 5 in de drie maanden.)

WOENSDAG 12 JANUARIJ.

(De prijs der Advertentiën is van 1 tot 6 regels, ƒ 1.00, en voor elken regel meer 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.)

De Advertentiën voor de Courant van den eigen dag moeten bezorgd worden des morgens vóór negen ure. Alle Advertentiën ná negen ure inkomende blijven liggen tot het volgend nommer.

De heeren VAN RAPPARD *en* VAN DER HEIM *in de dubbele Kamer van 1840.*

Ten einde te kunnen nagaan wat men bij eene verduidelijking der grondwet van den heer VAN RAPPARD te wachten heeft, raden wij elk de lezing aan der redevoering door hem als lid der dubbele Kamer op 28 augustus 1840 uitgesproken. Hij zal daaruit zien, dat alle doortastende veranderingen, in hem eenen tegenstander ontmoetteden, en daarentegen de onbeduidendheid der herziening in 1840 in hem haren verdediger vond. Volgens hem was die herziening niet onvolledig, en, al ware zij dit geweest, voor de dubbele Kamer mogt die onvolledigheid geen grond tot verwerping wezen. Ten einde eene betere, meer volledige herziening te beletten, trachtte de heer VAN RAPPARD door allerlei drogredenen te betoogen, dat de Staten-Generaal in dubbelen getale, minder vermogen dan in enkelen getale opkomen. De dubbele Kamer mogt de zaak niet in haar verband, maar moest elk punt op zich zelf beschouwen; zonder zich om den zamenhang te bekommeren, moest zij wijziging voor wijziging goed- of afkeuren.

Die ontwerpen waren daarenboven in de oogen van den heer VAN RAPPARD niet zoo onvolledig. Wel wenschte hij »een dam op te werpen tegen de toenemende losbandige liberaliteit;" maar wanneer hij de wenschen van eenige zijner medeleden vernam, dan wilde hij, uit vrees voor andere bepalingen, ook dit zijn verlangen smoren. Hoe het met zijne zucht voor openbaarheid gesteld is, blijkt uit zijnen schrik over den eisch tot openbaarheid van de beraadslagingen der Eerste Kamer, welke openbaarheid hem »eene vrucht is der Fransche omwenteling van 1830," en daarom ook goddeloos.

De voornaamste verbeteringen, welke hem het belang des lands scheen te vorderen, konden ook zonder herziening verkregen worden; zij waren eene wet op de gemeenten, regeling van de materie der comptabiliteit, eene wet op de onteigening ten algemeenen nutte, vervanging der vreemde, ons ten gevolge van het tweede additioneele artikel der grondwet, beheerschende verordeningen door Nederlandsche.

Maar wat dacht de heer VAN RAPPARD omtrent *regtstreeksche verkiezingen, ministeriële verantwoordelijkheid* en de *ontbinding der Tweede Kamer?* Dat zijn bij hem »theoretische bespiegelingen, »wier uitkomsten, blijkens de ondervin»ding van andere rijken, weinig beant»woorden aan de verwachtingen, welke »men er van heeft." Vooral waren het de regtstreeksche verkiezingen, op welke de spreker het gemunt had. Zij waren niet de wensch der natie, welke zich natuurlijk gelukkig gevoelen moest, zoo lang de provinciale staten jonkheeren VAN RAPPARD afvaardigden. Zij waren enkel de begeerte van »eenige dagbladschrij»vers, die zoo gaarne onrust willen aan»kweeken, die zoo gaarne eenigen invloed »zouden willen uitoefenen, waartoe de »keus door minder doorzigtigen," (namelijk dan de provinciale staten, welke de spreker hadden benoemd) »zoo ruim»schoots de gelegenheid zoude aanbieden." Hij wenschte »de hoofdbeginselen van het »Nederlandsche staatsbestuur onaange»roerd te laten," dat is, hij wenschte het volk uitgesloten te houden van alle deelneming in het bestuur zijner aangelegenheden en dit ongeschonden voor de coterieën te bewaren, in welker handen het thans is.

Dit waren in 1840 de gevoelens van den heer VAN RAPPARD, die thans tot de herziening der grondwet als voorsteller mede zal moeten werken. Welk eene *verduidelijking* daaruit zal voortvloeijen, kan ieder beseffen. Of zou die heer inmiddels van gevoelen veranderd zijn? Die meeningen hebben hem in tien jaren tijd, van substituut-officier van justitie te Zutphen, eerst tot president van het hof van Gelderland, daarna tot lid der Eerste Kamer, thans ook tot minister van financiën gemaakt: het kon niet anders of zulke voordeelige resultaten moeten hem, hoe langer zoo meer, gunstig voor de behoudsleer gestemd hebben, wier voortreffelijkheid hij bij ervaring met betrekking tot zijnen persoon ondervond. Ook heeft nog niemand van hem gezegd, dat hij veranderd zou zijn. En dat dit ook het geval niet is, blijkt genoeg daaruit, dat hij te gelijk met den heer VAN DER HEIM, die zijne illiberale gevoelens nimmer verborgen gehouden heeft, naast den »Nederlandschen CICERO," den Syreenenfopper ULISSES VAN SON en BAUD zitting heeft willen nemen.

De heer VAN DER HEIM sprak in 1840 op denzelfden dag als de heer VAN RAPPARD en het is harfroerend de overeenstemming tusschen die twee toenmalige en tegenwoordige ambtgenooten te zien. De redevoering van den heer VAN DER HEIM is slechts bij kort uittreksel bekend geworden; maar men vindt daarin dezelfde drogredenen terug, door welke de heer VAN RAPPARD den werkkring der dubbele Kamer poogde te beperken; hetzelfde beweren, dat geene verdere wijzigingen der grondwet dan de voorgedragene noodzakelijk waren; dezelfde waarschuwingen om niet toe te geven aan »de vertoogen der periodieke druk»pers, die regtstreeksche verkiezingen »willen," zonder dat het blijkt; dat de »stem des volks zich daarvoor verheft." Het eenige, wat in de redevoering van den heer VAN DER HEIM gevonden en in die van den heer VAN RAPPARD niet aangetroffen wordt, is onverdraagzaamheid in het godsdienstige. De groote woorden »heerschzuchtige priesterpartij," »geheime propaganda welke hier onge»merkt zaden van tweedragt poogt te »strooijen, wier gevolgen men te laat »zou betreuren," worden daarin aangetroffen, en toonen, dat de spreker even weinig liberaal is in het kerkelijke als in het staatkundige.

Dit intusschen zijn de mannen, aan welke op een oogenblik, dat men eene verandering in onze staatsinrigting op het oog heeft, de twee belangrijkste departementen van algemeen bestuur opgedragen zijn. Omtrent hunne plannen kan bij niemand twijfel bestaan. Deze zijn duidelijk en die zich dus desniettegenstaande later door de onbeduidendheid der voor te dragen veranderingen teleur gesteld vindt, heeft zich over niets dan eigene verblindheid te beklagen, die hem hopen en vertrouwen deed, waar tot hoop en vertrouwen geenerlei grond bestond.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Turijn. De marchese *d'Azeglio* heeft den Koning een verzoekschrift tot emancipatie der Joden overhandigd. Onder de onderteekenaars zijn vier bisschoppen.

Graaf *Cesaro Balbo*, een der uitstekendste van de Italiaansche hervormers, heeft zich de meerdere vrijheid der pers in Sardinië ten nutte gemaakt, om een blad op te rigten dat *il Risorgimento* (de Opstanding) heet.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 7 *jan.* Uit Munster (Westphalen) wordt gewag gemaakt van den buitengewonen vooruitgang, welke de ontginning en het behouwen des zoo lang verwaarloosden bodems aldaar in de laatste jaren heeft gemaakt. Meer dan een millioen morgen heidegrond zijn in akkers, weiden en bosschen herschapen, zoodat dit gewest thans meer dan eens zooveel produceert, dan voor 25 jaren. Dit gelukkig gevolg is men voornamelijk verschuldigd aan de onvermoeide pogingen der landhuishoudkundige genootschappen, aldaar gevormd. Het eenige dat nog ontbreekt, om dit welbegonnen werk verder te voltooijen, is het gebrek aan water. Om hierin zoo veel mogelijk te voorzien, zijn maatregelen genomen tot het graven van Artesische bronnen. Door de aanlegging en voltooijing van spoorwegen in de naburige staten, hoopt men in de toekomst de noodige wegen van vervoer voor de te winnen producten te bezitten.

Berlijn, 7 *jan.* Van zeer goeder hand kan ik u het volgende omtrent de Zwitsersche quaestie mededen. Men kan het boven twijfel stellen, dat van dwangmaatregelen en militaire interventie vooreerst geene sprake is. Binnen weinige dagen zal, zegt men, van het eedgenootschap eene nota van wege Frankrijk, Pruissen en Oostenrijk worden medegedeeld, welke aan de gansche zaak eene nieuwe en onverwachte gedaante zal geven. Men verzekert, dat Oostenrijk (doch ook slechts Oostenrijk alleen) er op zou aangedrongen hebben, dat deze nota niets slechts eene verklaring zou inhouden, waarvan ik straks spreken zal, doch tevens dreigen, dat Zwitserland tot het opvolgen dier verklaring zelfs des noods zou gedwongen worden. Doch daarvan wilde *Guizot* niets hooren. Hij drong aan op eene verklaring die zou aanvangen met eene historische ontwikkeling van wat tot de traktaten van 1815 ten opzigte van Zwitserland aanleiding had gegeven. Men zou aan Zwitserland herinneren hoe het toen ter tijd zelf plegtig erkend had, dat het zonder Europa's bijstand nooit de rust en den vrede zou wedergevonden hebben. Men wilde gaarne de laatste gebeurtenissen, die nu toch voorbij en afgeloopen waren, met stilzwijgen passeren. Wat de toekomst betreft, zoo vertrouwt men op de wijsheid van het eedgenootschap, men vertrouwt dat het zijne zedelijke verpligting aan Europa in het oog houden en zeer zeker regt spoedig tot rust en eendragt komen zal. Dit stelde *Guizot* voor en werd door Pruissen aangenomen; ten minste zoo zegt men. Oostenrijk werd overstemd. *Guizot* deed uitkomen dat, al wilde *Palmerston* ook deze bevredigende en bemiddelende nota niet mede onderteekenen, (en hij wil het, zegt men, in der daad niet), hij toch de waarheid van den inhoud dezer nota zou moeten erkennen, en dat zou reeds eene groote aanwinst zijn. Hiermede valt nu alle vrees voor oorlog, blokade enz. weg. Indien Zwitserland deze nota der drie mogendheden afwees (en men begrijpt niet hoe zij dat zou kunnen), dan zou men den stand van zaken afwachten, om eerst heigeen dan te doen zou staan, te beslissen.

Berlijn, 7 *jan.* Men zegt, dat het committé alhier, vergaderd tot onderzoek van het nieuwe strafwetboek, eene krachtige oppositie aan den dag legt, ten aanzien van onderscheidene belangrijke punten, zoodat eene nieuwe omwerking van het wetboek noodzakelijk schijnt te zullen worden. Zoo is de stokslagenstraf reeds verworpen, verklarende de commissie, met eene meerderheid van 2 stemmen, dat deze straf moest afgeschaft worden. Ook tegen de doodstraf is veel oppositie, evenwel is daaromtrent nog geen besluit genomen. Men zegt voorts, dat, na den afloop der werkzaamheden van het committé, ook de provinciale standen in dit jaar bijeengeroepen zullen worden.

ENGELAND.

Londen, 8 *jan.* De *Punch* zegt, dat men in geheel Ierland het Kerstfeest heeft gevierd; nergens zegt dit blad verder, werd eenige handel gedreven. Zelfs is er op geen enkele grondeigenaar geschoten!

FRANKRIJK.

Parijs, 8 *jan.* Volgens alhier in omloop zijnde geruchten, zou er een hevig geschil zijn losgebarsten tusschen de twee voornaamste leden van het kabinet, de heeren *Guizot* en *Duchatel*, welke reeds sedert lang niet zeer vriendelijk jegens elkander gezind waren. De laatstgenoemde dringt sterk op de terugzending van den heer *Genie*, chef van het kabinet van den minister van buitenlandsche zaken, aan; doch de heer *Guizot* wil hierin niet toestemmen. Ongetwijfeld zal er over de memorie van den heer *Petit*, bij de discussiën over het ontwerp adres van antwoord melding worden gemaakt.

— In de *Union Monarchique* leest men: „de bezoeken, die de hertog *van Nemours* in het hôtel van den heer *Molé* aflegt, worden dagelijks veelvuldiger. Nog heden zelfs begaf de toekomstige regent zich naar den voormaligen president van den raad, en na eene langdurige conferentie, sloegen beide den weg in naar de Kamer der Pairs."

— Men zegt, dat de hertog en de hertogin *van Montpensier* te Madrid een uitgestrekt hôtel hebben gekocht, van hetwelk zij een prachtig paleis zullen laten maken, om daar hun verblijf te vestigen.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 9 *jan.* Bij de op handen zijnde werkzaamheden voor de ligting der nationale militie dezes jaars, heeft de tijdelijke heer gouverneur der provincie Zuid-Holland, bij circulaire van 3 januari jl., aan de plaatselijke besturen, enz., eenige, sedert de uitvaardiging der circulaire van den 1sten januari 1847, zoo door den president van een der militieraden in dat gewest als van de zijde der gewestelijke overheid gedane opmerkingen, betreffende de behandeling van sommige werkzaamheden der nationale militie, medegedeeld, met verzoek, om, ieder in den zijnen en voor zoo veel hem aangaat, daarop te willen letten en zich, in voorkomende gevallen, daarnaar te gedragen, als mede om te zorgen, dat de in deze sub § 2, 3 en 6 bedoelde *herhaalde* afwijkingen van vroegere verordeningen, voortaan niet meer plaats grijpen; zijnde na even bedoeld tijdstip, van hooger bestuur geene instructiën te dier zake ontvangen, waarvan de kennis voor de plaatselijke besturen noodig is.

De bovenbedoelde gemaakte opmerkingen zijn de volgende:

1°. *Attesten, model U, constaterende het aantal broeders*, enz. Dat enkelen dezer attesten zijn aangetroffen, waarin de *halve broeders* van den loteling waren verzwegen. Het is echter, ter juiste beoordeeling van de ingebragt wordende reclames, ter bekoming van vrijstelling, op grond van *broederdienst*, volstrekt noodzakelijk, dat, behalve de eigen broeders, ook de *halve broeders* van den belanghebbende loteling in de bewuste attesten nominatief worden vermeld.

2°. *Attesten V voor plaatsvervangers*, enz. Hieromtrent is, bij het onderzoeken der in 1847 overgelegde remplacementsstukken, gebleken:

a. Dat, in strijd met de circulaire van den 12den october 1839, in onderscheidene attesten V, in het geheel niet is vermeld, of de plaatsvervanger *gehuwd* of *ongehuwd* is, terwijl in anderen, hoewel die bijzonderheid daarin is omschreven, zulks echter niet ter plaatse en in de bewoordingen is bewerkstelligd, daartoe voorgeschreven bij § 7, litt. *c*, der circulaire van den 1sten januari 1847.

b. dat, wanneer de betrokken persoon, gedurende de laatste vijftien maanden, in meer dan eene gemeente dezer provincie heeft gewoond, de bedoelde attesten niet altijd door de verschillende commissiën in ieder dier gemeenten mede worden onderteekend, op den voet en wijze, zooals dit bij het achter de wet gevoegd model V is aangegeven; en

c. dat, niettegenstaande de herinnering, gedaan bij § 6 der bovenaangehaalde circulaire, ook bij de ligting van 1847 onder de remplacementstukken van *gehuwde* plaatsvervangers verscheidene zijn voorgekomen, waarbij de verklaring van het betrokken stedelijk of plaatselijk bestuur, voorgeschreven bij art. 10 der circulaire van den 6den januari 1846, niet is overgelegd.

3°. *Geboorte-acten van nummerverwisselaars*: Dat, in weerwil der herinnering, voorkomende onder no. 6 der dikwerf bedoelde circulaire van den 1sten januari 1817, ook bij de jongste ligting, onderscheidene nummerverwisselaars zijn aangenomen, zonder overlegging eener geboorte-acte of acte van bekendheid.

4°. *Medewerking der stedelijke en plaatselijke besturen tot geregelde behandeling en afdoening der zaken bij de militieraden*. Hoezeer, over het algemeen, de evenbedoelde besturen zich beijveren, om een geregelden gang aan de werkzaamheden der nationale militie te geven, en zij daarbij de belangen der ingezetenen naar vermogen behartigen, zijn er echter eenige weinigen, wier medewerking in deze zaak te wenschen overlaat, niet alleen wat betreft het opmaken en afgeven van attesten, waarop latere aanmerkingen moeten vallen, zoals hierboven zijn medegedeeld, maar voornamelijk het verstrekken, van attesten, aan personen, waaruit het voor's hands ten duidelijkste blijkt, dat zij op die attesten toch geene vrijstelling konnen bekomen, waardoor de werkzaamheden der militieraden onnoodig vermeerderd en vertraagd worden; b.v. voorbeeld, het verstrekken van attesten aan eenige kinderen, wier *beide ouders reeds zijn overleden*, en dergelijken.

De betrokken stedelijke en plaatselijke besturen worden dus, mits deze, verzocht, om de commissiën, bedoeld bij artikel 185 der wet van den 8sten januari 1817, binnen hunne stad of gemeente geautoriseerd, bepaaldelijk te willen gelasten, geene attesten af te geven aan personen, waarvan het ontegenzeggelijk blijkt, dat zij geene aanspraak op vrijstelling hebben, of wat het attest V betreft, niet aan personen, die niet als plaatsvervangers mogen optreden, gelijk ten hunnen aanzien zulks bij het slot der circulaire van den 4den februari 1847 is verzocht.

5°. *Verantwoordelijkheid omtrent attesten.* Behalve het sub 55 medegedeelde, is het nog gebleken, dat enkele der evenbedoelde commissiën er het noodige gewigt niet aan schijnen te hechten, dat de verschillende attesten ook op *hunne personele verantwoordelijkheid* worden afgegeven, waardoor zij zich, bij het ontdekken van met de waarheid strijdige verklaringen in die stukken, afgegeven op valsche getuigenissen, ingevolge artt. 191 en 194 der wet van den 8sten januari 1817, ofschoon dan ook ter goeder trouw, aan geregtelijke vervolgingen zouden kunnen bloot stellen, terwijl de inhoud, van art 49 der wet van den 27sten april 1820 ook niet altijd genoegzaam aan de getuigen wordt voor oogen gehouden.

Onder mededeeling dezer opmerking wordt mitsdien almede bepaaldelijk herinnerd aan de evengenoemde circulaire van den 4den februari 1847, met verzoek, om zich steeds overeenkomstig den inhoud daarvan te gedragen.

6°. *Gedrukte formulieren voor attesten.* Niettegenstaande bij § 7, litt. *f*, der circulaire van den 1sten januari 1847 is verzocht, om tot het opmaken der verschillende attesten steeds *gedrukte* modellen te bezigen, zijn er onder de bij de ligting van 1847 overgelegde stukken, *vele geheel geschrevene* attesten aangetroffen, vooral die, welke zijn ingerigt volgens de formulieren litt. V en X.

Hoezeer het niet te ontkennen is, dat de spoed, waarmede soms de afgifte van een onverwachts aangevraagd wordend attest V of X moet plaats hebben, het ondoenlijk maakt, om een gedrukt formulier alvorens naar elders ter regeling op te zenden en de bezigіng van een gewoon blanco zegel alzoo verkieslijk is, vereischt die aangifte echter niet altijd zulk een dringenden spoed, weshalve de betrokkene besturen nogmaals om redenen vermeld, bij even aangehaalde § verzocht worden, om althans zoo veel doenlijk tot de bewuste attesten *gedrukte* modellen te bezigen. Wordende hen wijders in overweging gegeven, om zich, naar gelang der behoefte, een of meer gedrukte en van het vereischte zegel voorziene attesten V en X aan te schaffen ten einde die in voorkomende dringende, spoed vereischende gevallen te kunnen bezigen.

— Wij vernemen, zegt de *Ned. Stoompost*, dat door den nu afgetreden minister van binnenlandsche zaken, in de vorige maand aan den Koning zijn aangeboden een ontwerp van wet, betreffende de politie op de groote wegen, en een ontwerp van wet, betreffende het maken van werken van openbaar en algemeen nut in onderscheidene provinciën des rijks.

— De schilders-vereeniging, gevestigd in deze residentie, onder den naam *Amicitia* heeft het voornemen opgevat, om ten behoeve van de armen dezer stad eene loterij te houden van eenige door hare leden vervaardigde kunststukken, die zij, uit een menschlievend oogpunt bestemd hebben, tot voorziening in den nood der ongelukkigen die het meeste van het barre jaargetijde lijden. De heer burgemeester dezer hofstad heeft wel, ter bevordering dezer vereeniging, willen stellen eene der zalen van den Nieuwen Doelen, op den Korten Vijverberg, alwaar de schilderijen, die bestemd zijn om te worden verloot, zullen worden ten toon gesteld. De prijs der loten is drie gulden en degenen, die deel aan deze loterij zullen nemen, zullen boven het lot, dat regt geeft op de schilderijen, die door het lot worden aangewezen, *zes* kaarten voor 50 centen ontvangen, die door de behoeftigen, waaraan zij naar verkiezing zullen zijn uitgedeeld, zullen kunnen worden uitgewisseld tegen levensmiddelen of brandstoffen bij de leveranciers die op de kaarten zullen worden aangewezen. Men zal gewis algemeen deze edele poging toejuichen, die zich mag zich daarvan verzekerd houden, in deze stad, veel bijval verworven heeft en die ook voorzeker in andere steden veel navolging vinden zal.

Arnhem, 10 *jan.* Men zal zich misschien herinneren, hoe er in het afgeloopen jaar in hare in vreemde dagbladen melding gemaakt werd van eene geheimzinnige vrouw, dat, onder een aangenomen naam, zich in een Duitsch stadje met de ... dat zij daar incognito ... de ... kind ... men ... met een ... en ... zeer belangrijke papieren onder ... Wat van het laatste zij ... nemen uit de *Kölnische Zeitung* van 10 januari

de volgende [illegible] Oproeping van het *Herzoglich Sachsen-Meiningsche Kreis-und Stadt-gericht* over, wanneer er in ons land nog nabestaanden of verwanten van dezen geheimzinnigen persoon mogten bestaan voor welken de oproeping van belang mogt zijn:

„Sedert 1806 had een vreemd heer het slot op het domeingoed Eishausen, anderhalf uur van deze stad gelegen, als huurder bewoond. Na den in 1845 gevolgden dood van dezen heer, die zich altijd *Vavel de Versay* genoemd had, vernam men eerst, dat hij te Amsterdam geboren en daar gedoopt was als *Leonardus Cornelis van der Valk.* Met hem woonde in het slot te Eishausen eene dame, wier naam geheel onbekend is gebleven. Want hoewel de heer *van der Valk* bij den in 1837 voorgevallen dood der dame, op aandrang der kerkelijke overheid, eindelijk verklaarde, dat zijne levensgezellin *Sophia Botta* heette en van Westphalen geboortig was, zoo kon men aan deze verklaring des te minder geloof slaan, daar de heer *van der Valk* steeds weigerde eenige [illegible] zijn [illegible] incognito tot aan zijnen dood toe streng heeft weten te bewaren. In de nalatenschap van gezegden heer *van der Valk* zijn ook eene reeks van tusschen de jaren 1798 en 1799 gewisselde brieven onder het postmerk Mans, en onderteekend *Agnès Berthelmy* née *Daniels* gevonden, die zonder twijfel aan hem zelven gerigt waren en uit den inhoud van welke brieven, in overeenstemming met andere van elders bekende omstandigheden, het vermoeden geboren wordt, dat de schrijfster dier brieven dezelfde dame is die hier in 1837 is overleden. Tot hare nalatenschap, geschat op *f* 1470 Rijnsche guldens, zijn daarop hare erven tevens met die van den heer *van der Valk* door ons den 2den juni 1845 opgeroepen tegen den 30sten juni 1846. Er is echter niemand binnen dezen termijn opgekomen. Deshalve heeft de fiscus het noodig geacht nogmaals eene oproeping te doen. Dien ten gevolge noodigen wij allen, die op de nalatenschap van gezegde dame aanspraak meenen te kunnen maken, uit om, vóór VRIJDAG, 25 AUGUSTUS 1848, wettiglijk voor ons te verschijnen en hunne aanspraken geldend te maken, zullende zij anders uitgesloten en aan hun regt vervallen verklaard worden. Zij, die [illegible] aanspraak te [illegible] worden tevens opmerkzaam gemaakt, dat zij zich hier, door op behoorlijke wijze gevolmagtigden hebben te doen vertegenwoordigen. Eindelijk wordt nog bekend gemaakt, dat tot opening van de tegen de ongehoorzamen uit te vaardigen *Präclusiv-Erkenntniss* tot termijn is gesteld, VRIJDAG 8 SEPTEMBER 1848.”

Hildburghausen, in het hertogdom Sachsen-Meiningen, den 20sten julij 1847.

Hertogelijk Sachsen-Meiningensche Kreits- en Stadsgeregt. *C. Romme.*

ARNHEM, 11 Januari.

De tegenwoordige minister van financiën *van Rappard* was bij zijne benoeming niet enkel president van het hof van Gelderland, maar ook lid der Eerste Kamer. Tot heden heeft geen enkel berigt vermeld, dat hij in deze laatste betrekking zijn ontslag genomen heeft. In eene redevoering op 28 augustus 1840 in de dubbele Kamer gehouden, heeft hij, onder anderen, als zijn gevoelen opgegeven: „dat de hoofden van departementen „van algemeen bestuur geene beslissende stem in de „Staten-Generaal mogen hebben, en dus niet als „zoodanig verkiesbaar behooren te zijn.” Die bepaling staat wel niet in de grondwet, maar dit kan geen eerlijk man beletten, voor het lidmaatschap der Staten-Generaal te bedanken, indien hij, geroepen tot eene portefeuille, deze daarmede niet vereenigbaar beschouwt. [illegible] heeft ook de heer *Schimmelpenninck van der Oye* gedaan, toen hij, die lid der Tweede Kamer was, de portefeuille van binnenlandsche zaken aanvaard had. Of zou de heer *van Rappard* [illegible] op dit punt, waar getrouwheid aan zijn vroeger [illegible] hem een jaargeld van drie duisend guldens [illegible] van zienswijze veranderd zijn? of zal hij [illegible] hij wel bedoeld heeft, dat ministers niet tot leden der Staten-Generaal verkiesbaar behoorden te zijn, maar daarom niet gemeend heeft dat leden der Staten-Generaal niet tot ministers benoemd zouden kunnen worden en in dat geval niet zeer goed beide betrekkingen te gelijker tijd zouden kunnen bekleeden?

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, — januari.

Het artikel van professor VETH, ten behoeve eener politieke vereeniging of hereeniging van Nederland met Duitschland en de bestrijding daarvan door de *Arnhemsche Courant*, gaven, in de laatste dagen, aan onze gezellige kringen, aanleiding tot veelvuldige behandeling niet alleen van dat vraagstuk, maar ook van andere die daaruit voortvloeijen. Hoe bedroevend toch het zijn moge, zoodanig vraagstuk door onze landgenooten te hooren opperen; het is maar al te waar, dat het, sints eenigen tijd reeds, door velen geopperd en als wenschelijk voorgesteld wordt. Meermalen hoorde ik, eerst met verontwaardiging, dan met bevreemding, en later slechts met weemoed, onderscheidene kundige, geachte en waarlijk vaderlandslievende burgers van verschillenden stand, eene vereeniging van Nederland met den een' of anderen magtigen staat wenschelijk noemen. Sommigen hadden daarbij Frankrijk, anderen Engeland, weder anderen Pruissen of den Duitschen bond op het oog. Mij echter zijn al die verschillende meeningen steeds zeer onberedeneerd voorgekomen en ik beschouwde ze altijd als opwellingen van gegronde ergernis en door toorn verblinde vaderlandsliefde. Men was vergramd over de straffelooze vertreding onzer regten door den vreemdeling, men ergerde zich aan het wanbestuur onzer regering. Antinationaal bestuurd en zich de wezenlijkste voordeelen en de billijkste waarborgen van den constitutionelen regeringsvorm onthouden ziende, vroeg men: Ware het niet beter bij eenen vreemden staat ingesmolten te worden, die ons althans nadrukkelijker tegen vreemden overmoed zou weten te beschermen? In Engeland en Frankrijk zag men de burgers ver vooruit in het constitutionele leven; in Pruissen moest men een voortreffelijk georganiseerd bestuur erkennen, allerwege vooruitgang, welvaart, leven; in Nederland daarentegen stilstand, kwijning, *malaise* gepaard met eenen ondragelijken druk van belastingen. Werwaarts de Nederlander ook het oog rigt, al zijne naburen ziet hij gelukkiger, beter en goedkooper geregeerd. Waartoe dus, vroegen velen, waartoe verder ellendiglijk een afzonderlijk bestaan voortgezet? Moge eene nietige oligarchie er baat bij vinden, wat voordeel brengt het der natie aan? In welk opzigt is het voor haar beter door het huis van NASSAU-DIETZ dan door dat van HOHENZOLLERN, HANNOVER of ORLEANS te worden beheerd? Wat hebben wij aan een afzonderlijk bestuur, wanneer dat bestuur zoo heilloos, zoo noodlottig is? — In dier voege, uit zoodanige beweegredenen, hoorde ik dikwijls eene vereeniging van Nederland met Engeland, Frankrijk, Pruissen, den Duitschen bond aanbevelen. De heer VETH nu, schijnt de zaak meer iddyllisch te beschouwen. Volgens hem is „Nederland een afgescheurde tak van den Duitschen stam, die niet bloeijen en gedijen kan, dan door weder met dien stam te worden vereenigd.” Wij wonen op Duitschen bodem, langs Duitsche stroomen; wij zijn Duitschers in taal, aard en gezindheid. Deze beschouwingen, gelijk men ziet, zijn luttel politisch; en zouden, hoe verklaarbaar ook bij een *Zangersfeest*, bij staatkundige beraadslagingen zeer vreemd worden gevonden. *Nationaal* schijnen mij wijders zoodanige beschouwingen evenmin, als zij het schenen aan de redactie der *Arnhemsche Courant.*

Ontwijfelbaar is het, dat wij met geene andere bevolkingen zoo veel sympathiën hebben als met de Duitsche; maar die sympathiën zijn allerminst van *politischen* aard. Republikeinsch is de geest onzer natie, terwijl die der Duitsche landen van oudsher monarchaal is. Wij walgen van titulatuur, van *genadige* heeren en vrouwen, en konden zelfs nooit een „allerdoorluchtigsten grootmagtigsten Koning”, een „allergenadigsten Koning en heer” verzwelgen. Willen nu de Duitschers, gelijk het schijnt, hun lakkeijenzin afleggen, niemand zal zulks hartelijker toejuichen dan ik. Maar alvorens er, politisch, sprake zijn kan van vereeniging met Duitschland, moet er eerst een *Duitschland* zijn. Tot nu toe bestaan er slechts Duitsche landen, waar zeer verschillende volken op zeer verschillende wijzen worden geregeerd. Het behaagde den prins VON METTERNICH eenmaal, Italië eene *geographische benaming* te noemen. Duitschland is zulks nog meer. Welk een onderscheid van regenten en regeringswijze! welk een onderscheid van zeden en aard bij de verschillende bevolkingen! Hoe geheel anders bevindt men zich, bij voorbeeld, politisch, in Wurtemberg en Hanover en welk een geheel ander mensch is de gulle, vrolijke, ligtzinnige bewoner van Karinten dan de stroeve, ernstige theologische Pruis! — Duitschland is eene geographische benaming. Politisch bestaat het nog niet, en dit weet ook de Duitscher zeer wel, terwijl hij naar Duitsche eenheid streeft; eene eenheid die tot nog toe zoo veelvuldig door de Duitsche vorsten ten behoeve hunner heerschzucht en eigenbaat, tegengewerkt werd.

Van eene vereeniging met Duitschland kon men derhalve nog niet spreken. Is het nu eene vereeniging met den Duitschen bond die niets beoogen kan, of wel eene inlijving bij Pruissen, bij Hanover?

Wat zou men, de talloose bezwaren en nadeelen daargelaten, bij het eerste winnen? Bescherming? Maar hoe heeft de Duitsche bond Luxemburg beschermd? — Inlijving dus bij Pruissen of Hannover? alvorens zulke denkbeelden te bestrijden, wil ik wachten dat zij *in ernst* en *na rijpe overweging* worden voorgesteld.

Acht en dertig dagen in de grasvlakten (savanes) *van het eiland Cuba.*

(*Vervolg van no. 5.*)

Wij hadden naauwelijks eenige schreden op dien eenzamen weg afgelegd, en de nacht, wiens prachtige luister onder de keerkringen zoo dikwijls beschreven is, maar nimmer in al zijne bevalligheid en schoonheid naar waarde zal beschreven worden, bedekte de naburige bosschen met dien sluijer van zachte en aangename schaduwen, die ziel en zinnen bedwelmt, toen wij een schot hoorden en drie negers, die blijkbaar ontvlugt en weggeloopen waren, zagen te voorschijn komen uit een hollen weg, door digte struiken bedekt, en die naar een donkeren afgrond leidde, en ons naderen.

— Ha, ha, zeide O'NEIL, ziedaar onze eerste ontmoeting

En hij legde zijn karabijn, een voortreffelijk wapen, dat hij te Boston gekocht had, aan, en deed terstond een onzer aanvallers in het zand bijten. Intusschen liepen de twee andere op ons toe; ik schoot maar miste. De strijd zou nu man tegen man gevoerd worden, en mij tegen een' boom plaatsende, wachte ik onze tegenpartij af, een geopend *bervieknife*, waarvan elk welopgevoed man in Amerika zich weet te bedienen, in de hand houdende, toen wij honden hoorden blaffen, en haastige stappen in de struiken. Vier zeer groote bulhonden, van die soort, die afgerigt is op de jagt der zwarten, welke dagteekent van den tijd der verovering des lands door de Spanjaarden, vielen op de negers aan; waarvan de een, vlugger dan zijn medgezel, op een boom vlugtte, terwijl de andere door het verschrikkelijk dier in stukken gescheurd werd.

Tayo! tayo! riep de stem desgenen die hen vervolgde van verre, en die, op een paard gezeten, weldra door het licht der maan zigtbaar werd. 't Was een zonderlinge held. Hij droeg gele pantoffels van sporen voorzien, een mandoline op den rug, een degen op zijde, een grooten mantel, een geborduurd vest, even als Figaro, een' hoed van rijststroo, die als een kerktoren spits toeliep, en waarvan de randen meer dan vier voeten in middellijn hadden, twee pistolen in den gordel en eene lange spies. Het was een *guajiro*, of Cubaasch pachter-ridder-planter-troubadour, een even zeldzaam als vermakelijk en zonderling soort van menschen.

Hij riep zijne honden terug, mikte op den neger, die in den boom zat, en schoot hem even koelbloedig dood, als of het een roofvogel was, stiet met zijne piek de beide lijken ter zijde, en op ons aanrijdende, groette hij ons als *caballeros*, en noodigde ons, terwijl hij te paard bleef zitten, met de meeste hoffelijkheid uit te avondmalen en te slapen op zijne hoeve. Don GIL PEREZ DE LA MESCUA, want zij zijn allen van adel, kende duizend liedjes, componeerde er zelf en onthaalde ons vorstelijk. Drie dagen nadat wij hem onze geschiedenis verhaald hadden, zeide hij:

— *Caballeros*, ik raad u aan zoo spoedig mogelijk naar de naaste haven te vertrekken en naar Yucatan, of Nieuw-Orleans te reizen, zoo als gij wilt. Wij Spanjaarden houden er niet van dat men ons voor den gek houdt, en de *Gobernador* zal spoedig uw proces gemaakt hebben, als hij hoort dat gij dat *salvo conducto* van hem verkregen hebt, terwijl gij met hem den draak staakt. Ik zal u alle mogelijke inlichtingen geven, en u, zoo gij verkiest, naar Santo-Spiritu geleiden. Het zou mij zeer spijten, wanneer zulke aardige *Caballeros* de toren van Moro van al te nabij zagen.

De brave *Guajiro* had gelijk, en zijne vrouw MANUELITA die, tusschen twee haakjes, zeer leelijk maar eene voortreffelijke keukenprinses was, deelde geheel zijn gevoelen. Zoo spoedig vertrekken, zonder zelfs SERAPHITA te zien, was wel hard! Maar beiden begrepen wij, dat wij ons niet meer in de vrije landen der Vereenigde Staten bevonden, en Moro boezemde ons groote vrees in. Niet slechts teekende PEREZ ons naauwkeurig op papier den weg af, die ons naar Santo-Spiritu moest brengen, maar hij overlaadde ons met proviand, geconfijte vruchten, goeden rum, gerooste bananen en gedroogd vleesch; hij bood ons zelfs geld aan, voordat hij ons uitnoodigde „te gaan met God,” volgens de spreekwijze der Spanjaarden.

Wij verlieten dus dien goeden *Guajiro.* Vele andere avonturen waren voor ons nog bewaard; en dank zij die onbezonnen liefhebberij van O'NEIL om iemand beet te hebben, werd onze toestand den volgenden dag nog gevaarlijker. Na naauwkeurig de zeer uitvoerige aanwijzingen van don PEREZ gevolgd, en onder den blooten hemel een' heerlijken nacht doorgebragt te hebben, zonder ons over de toekomst te

bekommeren, hadden wij ons neergezet om te ontbijten, aan den voet eener kleine hoogte geheel bedekt met breede en reusachtige bloemen, met kelken, groot als vazen, toen twee, en vervolgens drie andere paarden, bereden door ruiters in Europesche kleederdragt, op 8 of 10 ellen afstands van ons passeerden. De reizigers bemerkten ons. Die het hoofd van den troep scheen, reed op ons aan. Wij stonden op en uit het gesprek, in het Engelsch gevoerd, bemerkten wij, dat deze heer juist degeen was, dien wij het minst noodig hadden te ontmoeten, onze consul namelijk der Vereenigde Staten. Weinig gedachtig aan zijne pligten, vermaakte hij zich met de jagt in die weinig bezochte streken. Hij wilde weten, wie wij waren. God weet welke fabelachtige en bespottelijke histories O'NEIL hem opdischte over zijn vader, een der rijkste planters van Tennessee, over zijn oom, lid van het congres, over zijne landgoederen, die eene kopermijn bevatteden, digt bij het meer Michigan. Nimmer speelde de Iersche inbeeldingskracht op een ruimer veld. Hetgeen ons moest geruststellen was, dat JEDEDIAH GIBSON (zoo heette de consul) onze brieven niet had ontvangen, en sedert veertien dagen niet te Havana geweest was, dat, eindelijk, hij van alles wat ons betrof, onbewust was, en, in weerwil zijner betrekking van consul, geen plan had in de eerste acht dagen naar zijn post terug te keeren, tot zoo lang kon hij ons dus geen kwaad doen. Deze JEDEDIAH GIBSON, als consul niet zeer naauwlettend, maar rijk, was als werkeloos deelhebber (*sleeping partner*) geïnteresseerd bij een der voornaamste bankiers van Nieuw-Orleans, en mede eigenaar eener ijzersmelterij bij Boston, die zeer bloeide: wij wisten het zeer wel, en het was voor den ondeugenden O'NEIL eene gelegenheid tot schertsen, die de schalk zeer voortreffelijk vond, maar waarin JEDEDIAH GIBSON minder smaak had.

JEDEDIAH, onze landgenoot, wetende dat wij naar Santo-Spiritu gingen, waar een bloedverwant van O'NEIL woonde, dit was ten minste het vertelsel dat de laatste met zijne gewone koelbloedigheid verteld had, deed zijne twee Mulatten opstijgen en noodigde ons beleefdelijk uit hunne plaatsen in te nemen, zich aanbiedende ons tot aan de stad te begeleiden. Zoo veel goedheid moest het hart van O'NEIL treffen, indien het hart van een Ierschen Amerikaan of van een Amerikaanschen Ier getroffen kon worden. JEDEDIAH, als hartstogtelijk wederdooper, mishaagde aan O'NEIL uitermate; O'NEIL had een diepen afkeer van die secte. Die haat werd nog meer opgewekt toen JEDEDIAH GIBSON ons allerlei eindelooze preeken onderweg opdischte over de onvermijdelijke noodzakelijkheid van den tweeden doop, en van eene tweede wedergeboorte van volwassenen. O'NEIL, dien dit gesprek verveelde, brak het af en sprak over de bank, den koophandel, katoen speculatiën, ijzersmelterijen, geldbelegging; daarop den natuurlijksten en opregtsten toon aannemende:

— Apropos, zeide hij, de ongelukkige gebeurtenissen vermenigvuldigen zich op eene schrikbarende wijze in de Vereenigde Staten. De bank van Salem heeft onlangs hare betalingen geschorst: een huis te Nieuw-Orleans onder de firma DUBECH EN CIE (hetzelfde waarin onze vriend JEDEDIAH aandeel had) is geheel en al geruïneerd; de geheele stad Koppenhagen, in Missouri, is in de asch gelegd, en een geweldige brand heeft de smelterijen bij Boston van HABBAKUK, SIMOCK EN COMPAGNIE (die van JEDEDIAH) verwoest.

JEDEDIAH was gedurende dat fraaije verhaal beurtelings doodbleek en vuurrood geworden. Krampachtig kneide zijne hand de teugels van zijn paard:

— Gij zegt, — stamelde hij met moeite, — maar hebt gij dat gezien? wie heeft het u gezegd? Zeg het nog eens.

O'NEIL gaf hem alle mogelijke inlichtingen en bijzonderheden aangaande die onweersprekelijke gebeurtenissen: hij noemde de dagbladen, de datums, de omstandigheden der beide branden, het bedrag der verliezen, allerhande dingen, waaraan geen woord waarheid was.

„Mijne heeren, zeide JEDEDIAH met eene bevende stem, ik keer in galop naar Havana terug, waar gewigtige belangen mij roepen. . . . Neemt mijn neger JULIANO mede, om mij de paarden terug te brengen: ik ben genoodzaakt u plotseling te verlaten. Vaarwel!

Daarop drukte hij de sporen diep in de zijden zijns paards, terwijl zijn geleide hem in galop, maar op eenigen afstand, verwonderd nareedde.

JULIANO, de neger, volgde ons. Niet wetende of hij Engelsch verstond of sprak, bewaarde ik het stilzwijgen, maar de lagchende blik mijns medgezels kruiste onophoudelijk den mijnen, vol van verwijtens deze stille taal der oogen werd eensklaps afgebroken door O'NEIL.

— Duivels! riep hij.

— Wat is er?

— Ik heb mijn gordel bij den guajiro vergeten.

— Uw gordel? vroeg ik met ongemaakte verwondering, want ik wist mij best te herinneren, dat hij geen gordel gehad had.

Hij gaf mij een wenk, en zich tot JULIANO keerende:

— Twee dollars voor u, negro, zeide hij, indien gij ginds, bij GIL PERREZ den guajiro, bij den *Rio Norte*, mijn gordel gaat halen: Hij is van rood leder en bevat eene beurs met vier en twintig dollars. Ik heb hem op de tafel in mijne kamer gelaten. Gij kunt ons vinden bij SENOR GIL PERREZ O'NEIL te Santo-spiritu, werwaarts wij gaan.

— Ik ken den guajiro, antwoordde de zwarte, weest gerust, en zijn paard omkeerende verwijderde hij zich bijna zoo snel als zijn meester.

Terstond toen wij het geluid der stappen van zijn paard niet meer hoorden, barstte O'NEIL in lagchen los.

— Welnu, wat is uw voornemen?

— Zoo spoedig mogelijk scheep te gaan te Santo-Spiritu, waar een Amerikaansche brik zeilree ligt, gelijk JEDEDIAH ons verhaald heeft, en ons terstond naar huis te begeven.

— Eene fraaije reis!

— Zoudt gij liever in de gevangenis van den gouverneur sterven?

— Een SERAPHITA dan?

— En mijn oom! zuchtte O'NEIL.

— In alle geval laten wij ons haasten!

— Ja, ja. Indien JEDEDIAH ons weervindt, is hij de man, om, geholpen door den *Gobernador*, dien wij ook hebben beet gehad, ons de grap leelijk te doen opbreken. JEDEDIAH is trotsch —

— Als een Spanjaard.

— En wraakzuchtig. —

— Als een femelaar.

— Laat ons op onze hoede zijn!

— En de paarden?

— Wij zullen ze aan de eerste de beste *posada* achterlaten; JULIANO zal ze goed en wel terug vinden.

Maar God had het anders beschikt, en het onweder, dat begon op te zetten, was voor ons het begin eener reeks van grappige en treurige lotgevallen, gelijk het geheele leven, vermengd met onvoorziene gebeurtenissen, liefdesgevallen, ongelukken en grappen, niet zonder eenige dolksteken en zeldzame ontdekkingen. (*Vervolg hierna.*)

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 10 Januari 1848.

Tarwe werd heden op vorige prijzen gehouden [...] nig handel; door *Hooglandsche* werd *f* 11.50 a [...] voor *Inlandsche* en *Cleefsche* *f* 9.75 a *f* 11 besteed [...] traag afgegaan van *f* 6.25 a *f* 7. — *Gerst* ging goed[...] hand van *f* 5 a *f* 5.50. — *Boekweit*, [...] *f* 7.50. — *Haver* zonder prijsverandering: *f* 2.75 a *f* [...] *Wikken* *f* 6. — In andere artikelen niets omgezet[...]

Waterhoogte te Arnhem.

Den 11 Jan. 1 El 2 Palm 0 Duim, [...] 60 D. [...]

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekd[...]